

دگرگونی رقابت‌های اروپایی و آینده پیش رو

مترجم: نوید صراف
David Saraf

♦ ویلیام گتینگز

از فوتبال در دهه ۲۰۲۰ باید چه انتظاری داشته باشیم؟ همواره می‌گویند برای پیش‌بینی در خصوص آینده، به گذشته بنگرید، تاریخ را بخوانید و آینده را متصور شوید. پس برای رسیدن به پاسخ سؤال فوق نیز باید به گذشته برگردیم؛ مثلاً به دهه ۱۹۸۰. فوتبال از دهه ۱۹۸۰ تغییرات بسیاری را به خود دیده و حالا با گذشت چهار دهه از روزهای تاریخ فوتبال، نگاه به گذشته و اتفاقات این مدت شاید خالی از لطف نباشد. نگاهی که می‌تواند دید و بینش مناسبی در خصوص آینده به ما اهدا کند. در دهه ۸۰ میلادی، فوتبال در بریتانیا به «هولیکنیسم» و «زمین‌های لجنی» محدود می‌شد. این شرایط سخت از فوتبال ورزشی برای هواداران متعصب ساخته بود و هواداران بی‌طرف به آن جذب نمی‌شدند. آن روزها مسابقات هم به ندرت از سوی شبکه‌های تلویزیونی مورد پوشش زنده قرار می‌گرفت و همه این موارد، فوتبال را به ورزشی دشوار تبدیل کرده بود. فوتبال آن روزها - بر خلاف امروز - یک دغدغه روزانه به حساب نمی‌آمد. سال ۱۹۸۴ یعنی زمانی که هیچ‌یک از تیم‌های بریتانیایی جواز حضور در رقابت‌های اروپایی را کسب نکردند، شبکه‌های «BBC» و «ITV» حتی به خود زحمت ندادند تا تنها دو دیدار این تورنمنت در بریتانیا را به صورت زنده پخش کنند.

عشق به فوتبال اما کم‌کم فراتر از مرزهای

تماشای بازی تیم مورد علاقه هواداران پیش رفت. در فصل ۸۸-۱۹۸۷ دو تیم رئال مادرید و ناپولی در جام باشگاه‌های اروپا قرار بود مقابل هم صف‌آرایی کنند؛ تیمی که در آن زمان رکورد بیشترین قهرمانی در این تورنمنت را در اختیار داشت و روزهای خوبی را نیز در لالیگا سپری می‌کرد در مقابل تیمی به کاپیتانی «دیگو مارادونا» قرار می‌گرفت. اسطوره آرژانتینی چند ماه پیش به تنهایی توانسته بود ناپولی را به تنها قهرمانی‌اش در سری آ برساند. این جدال یک تقابل بسیار جذاب به حساب می‌آمد چرا که یک سمت ماجرا باید با رقابت‌ها وداع می‌کرد. در پایان نیز رئال با پیروزی ۲ بر صفر در دیدار رفت در خانه و کسب تساوی یک بریک در دیدار برگشت، توانست «ال دیگو» را به خانه بفرستند.

فوتبال‌دوستان از تماشای این تقابل به هیجان آمدند و همین مسأله باعث شد یک مرد تصمیم بگیرد فوتبال اروپا را دستخوش تغییر و تحول کند. این شخص یک سرمایه‌گذار در رسانه بود که نخستین شبکه تلویزیونی ملی شخصی ایتالیا - ۵ Canale - را تاسیس کرد. شخصی که در سال ۱۹۸۶ مالکیت میلان را برعهده گرفت؛ «سیلویو برلوسکنی». او به دنبال بالا بردن ارزش رسانه و باشگاهش بود و تغییر بزرگ در فوتبال اروپا را کلید زد.

برلوسکنی از نخستین اشخاصی بود که فوتبال را به چشم یک کالای با ارزش می‌دید. او در مصاحبه با «ورلد ساکر»، رقابت‌های «جام باشگاه‌های اروپا» را «اشتباهی تاریخی» توصیف کرد و در ادامه آن را «چرت و پرت اقتصادی» خواند زیرا در آن باشگاهی مانند میلان ممکن بود در مرحله اول کنار برود! سیلویو اشتیاق به ایجاد تغییرات دلخواهش در چشمانش موج می‌زد، خود را در مرکز موج این

تغییرات در فوتبال اروپا دید. در همان زمان، جام جهانی ۱۹۹۰ شروع شد، تورنمنتی که محبوب هواداران بی‌طرف نبود؛ تاکتیک‌های ضد فوتبال و کثیف همراه با ثبت میانگین ۲/۲۱ گل در هر بازی، از این جام کم‌گل‌ترین جام جهانی ادوار تاریخ را ساخت و توجه فیفا را به این قضیه معطوف کرد که شاید زمان ایجاد تغییرات فرا رسیده است. قانون «آفساید» دستخوش تغییرات شد و بسیاری از لیگ‌ها تصمیم گرفتند به تیم برنده، سه امتیاز بدهند تا تیم‌ها هر بازی به پیروزی و ارائه بازی تهاجمی بیش از پیش تشویق شوند. در سال ۱۹۹۲ قانون پاس رو به عقب هم معرفی شد که پادزهری بر وقت‌کشی‌های بسیار تیم‌ها در دهه ۸۰ بود. همین تغییرات، فوتبال را به ورزشی زیباتر برای تماشای عموم تبدیل کرد. فوتبال در زمین در حال پوست‌اندازی بود و در انگلیس به صورت همزمان انقلابی در حال وقوع. پنج تیم بزرگ لیگ این کشور - منچستریونایتد، لیورپول، تاتنهام، اورتون و آرسنال - همگی لیگ انگلیس را کوچک می‌دانستند و به دنبال برندی جدید بودند تا مزایای مالی بیشتری به دست آورند و قدرت مالی خود را افزایش دهند. هدفی که به آن نیز دست یافتند و «لیگ برتر انگلیس» را به جهان معرفی کردند.

در همان زمان برلوسکنی نیز شخصاً اعمال تغییرات در نحوه برگزاری جام باشگاه‌های اروپا را پیگیری می‌کرد. او در سال ۱۹۸۸ یک فوتبال‌شناس و محقق مشهور فوتبال به نام «الکس فلین» را از آژانس بازاریابی «ساعتچی» به استخدام خود درآورده بود تا یک «لیگ تلویزیون اروپایی» را طراحی کند و مقاصد برلوسکنی را واضح به تصویر بکشد. فلین صفر تا صد فوتبال را می‌شناخت و بارها به عنوان سخنران به سمینارهای فوتبال

ویژه نامه
آخر هفته

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرعامل موسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:
مهدی شفيعی
مدیر مسئول: علی عالی
دستیاران سردبیر:
آرمن ساروخانیان، رسول مجیدی، مجتبی رفیعی

سرویس فوتبال ایران:
فرشاد کاس نژاد، ناصر قراگزلو، وصال روحانی، حمیدرضا عرب، سعید آقایی، جعفربرزگر، امیراسدی، محمد قراگزلو، هومن جعفری، اکبر منتشلو، سمیرا شیرمردی، بهناز میرمطهریان، مهدیه دریابیگی، حسین قهار، سامان موحدی، سام ستارزاده، نوید صراف، سالار علیخواه، مجتبی صدوقی، پویا جاویدان، احسان محمدی، علی مغانی
سرویس ورزش جهان:
اشکان نعمت‌پور، یاسر احمدی، سیدعلی بلندنظر، حمید کشاورز

سرویس ورزش ایران:
آزاده پیراکوه، محسن وظیفه، رضا عباسپور، محسن آجرلو، ناصر انصافی مقدم، شکوفه موسوی، وحید جعفری
صفحه آرایی: فرشید بهاری، محسن ذاکری
حامد حسینی، علی عباسی، نسرین کاظمی
طرح روی جلد: شهاب جعفر نژاد
عکس: نعیم احمدی
ویراستاران: مسعود قراگزلو، علیرضا عبدالوند، مهرداد افشار، فرشته معتمدی، معصومه مهدوی روشن، لیلا امیری، سیده زهرا آرامی
روابط عمومی: سمیه مهدی‌پور
سپاس ویژه از
بهمن فروتن، مجید جلالی، جلال چراغپور، شهاب پاک‌نگر، رضا درویش
لیتوگرافی: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
چاپ: ایراتیان
آدرس: تهران، خیابان خرمشهر، پلاک ۲۰۸
تلفن: ۴-۰۴۱۱۳، ۸۸۵۰ نامبر: ۴۷۱۱۱۷۳
امور مشترکین: ۹-۲۲۲۴۳۸
سازمان آگهی: ۷۰۶۱۷، ۸۸۵۰۰